

HØSTPLANTING – FORDELER OG ULEMPER

Vårsamlinga Innlandet

Elverum 5. april 2016

Inger Sundheim Fløistad og Kjersti Holt Hanssen

HVORFOR HØSTPLANTING?

- Bedre fordeling av plantearbeidet utover sesongen
- Sparer vinterlagring av planter på kjølelager
- Plantene setter raskt i gang på våren

Foto: Inger S. Fløistad

HØSTPLANTING OG ROTVEKST

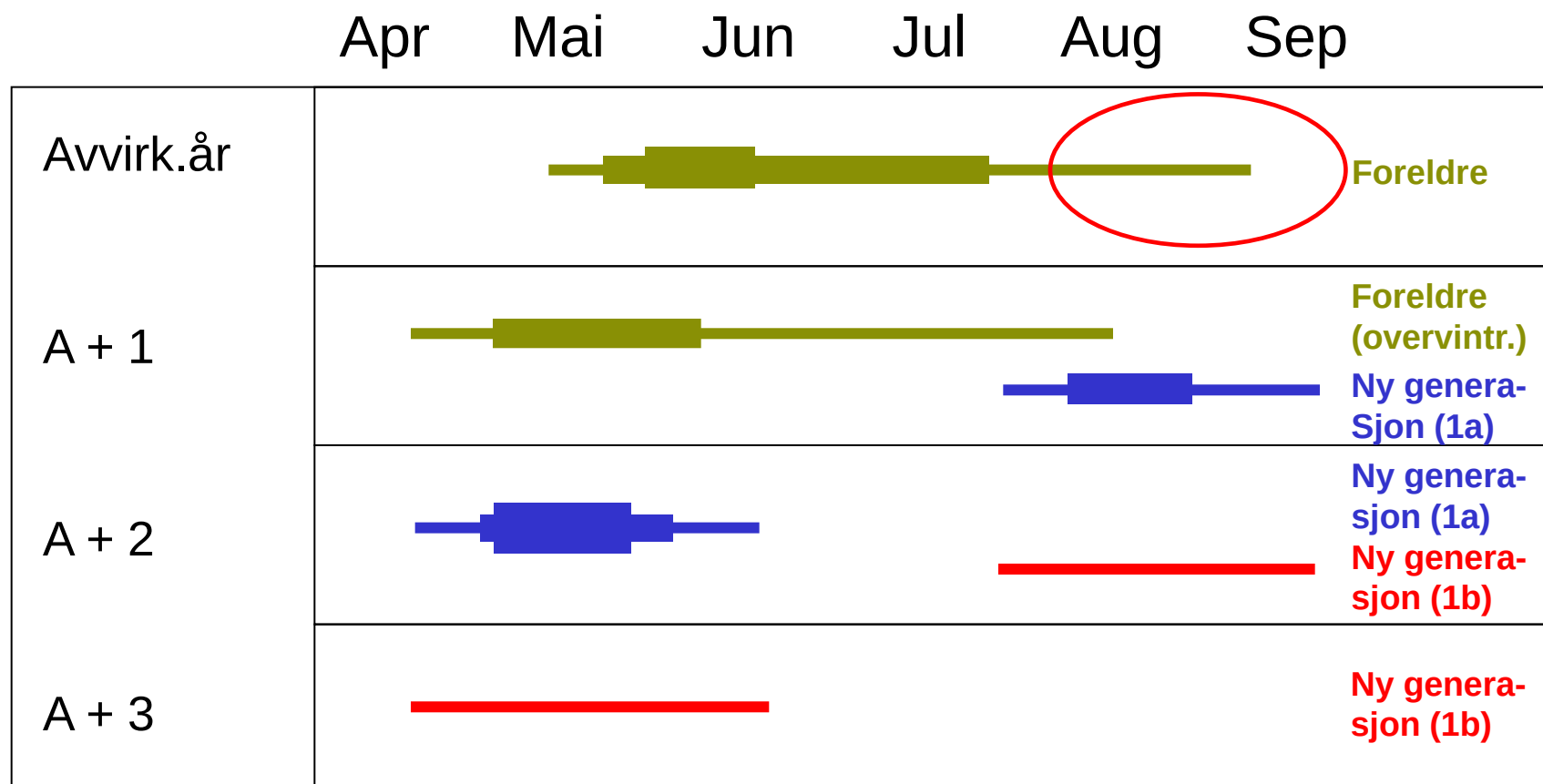
Foto: Kjersti Holt Hanssen

Tidlig høstplanting gir anledning til rotvekst og etablering før vinteren.

Rotvekst skjer når jordtemperatur $> 5^{\circ}\text{C}$

Ved sen høstplanting (slutten av september – oktober) skjer det ingen rotvekst, plantene jordslås.

HØSTPLANTING OG SNUTEBILLER – FINNES DET PLANTETIDSPUNKT MED MINDRE RISIKO?

FORSØK MED FORSKJELLIGE PLANTETIDER

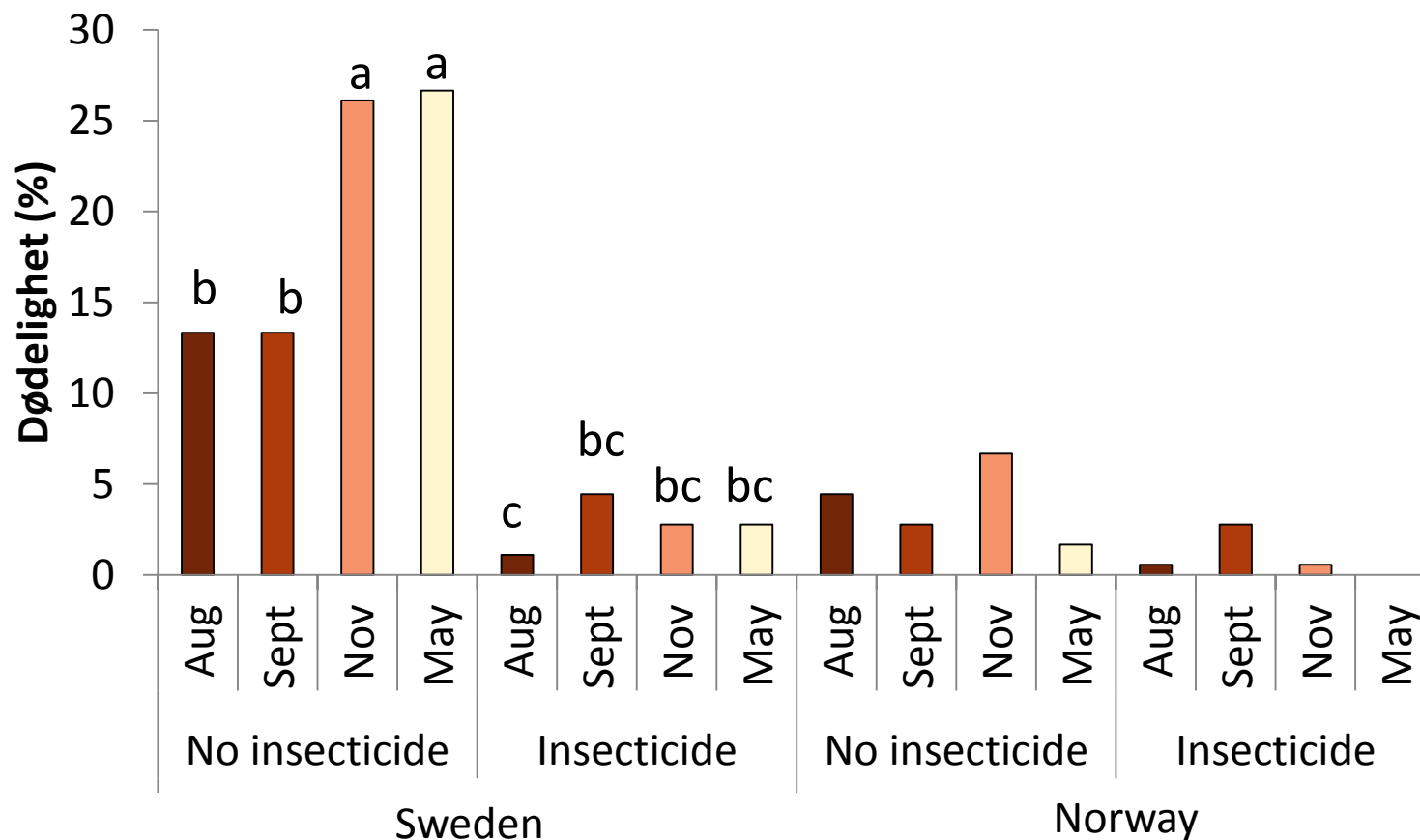
Foto: Kjersti Holt Hanssen

Tre felt i Sverige (Asa) og tre i Norge (Ringsaker) 2011-2012

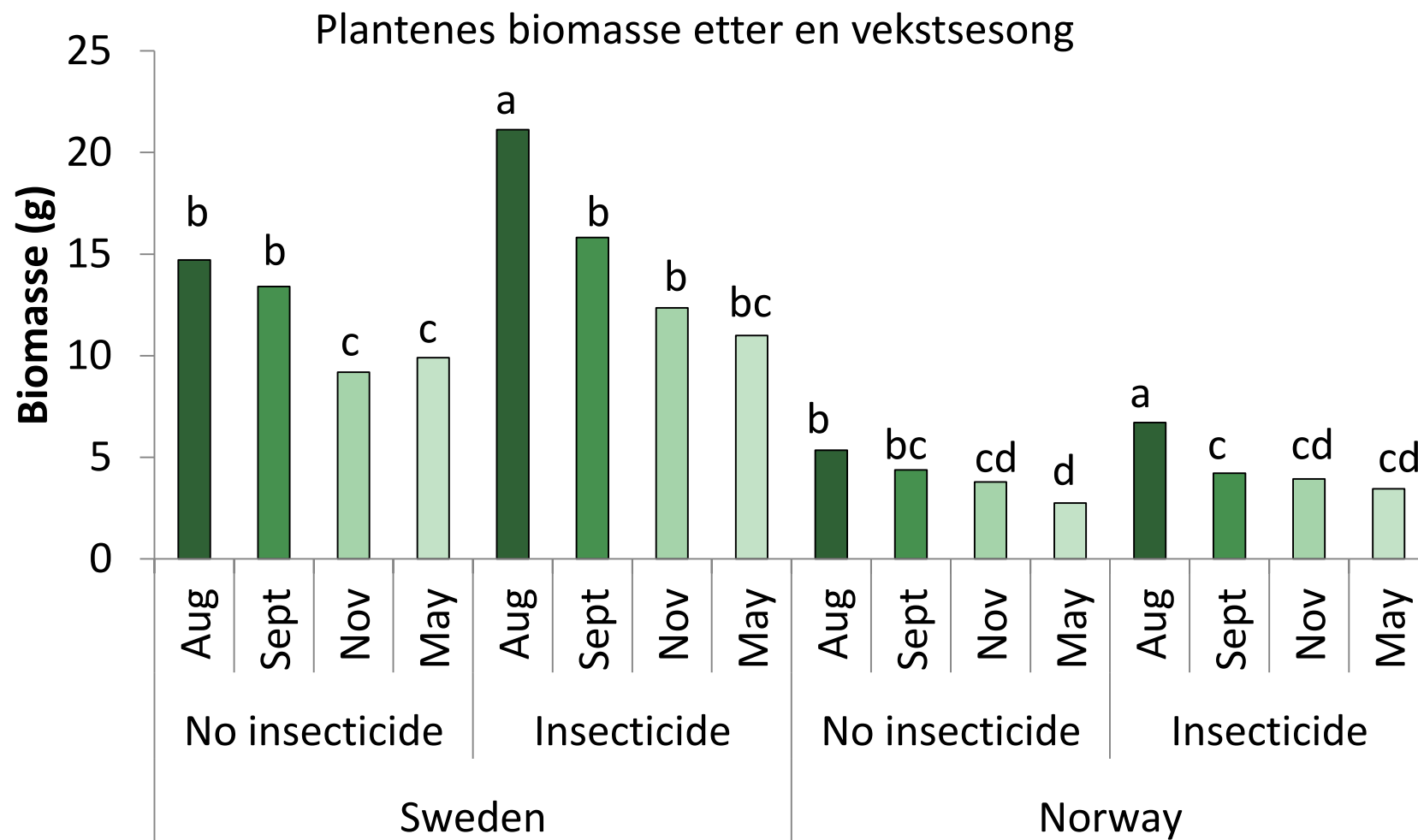
- Fire forskjellige plantetider:
 - Tidlig i aug
 - Tidlig i sept
 - Medio okt/tidlig nov
 - Tidlig i mai påfølgende år
- Med og uten insekticid (Merit Forest)
- Med og uten markberedning (Norge)

HØSTPLANTING OG SNUTEBILLER

Dødelighet etter en sesong

HØSTPLANTING OG TILVEKST

HØSTPLANTING OG KORTDAGSBEHANDLING

Kortdagsbehandling fremskynder vekstavslutning og sikrer innvintring

10-17 dager i juli/august

Kortdagsbehandling før innvintring fører også til bedre frostherdighet påfølgende vår

HØSTPLANTING OG KORTDAGSBEHANDLING

Foto: Inger S. Fløistad

Før tidlig høstplanting er kortdagsbehandling en forutsetning for å sikre at plantene har avsluttet veksten før planting

Ved sen høstplanting har plantene normalt innvintret uansett

KORTDAGSBEHANDLING OG VEKST AV FINRØTTER

Foto: Inger S. Fløistad

Nye forsøk viser økt finrotdannelse i kortdagsbehandlede planter sammenlignet med ikke-kortdagsbehandling – dette kan bety bedre etableringsevne

HØSTPLANTING; TRANSPORT OG MELLOMLAGRING

Foto: Inger S. Fløistad

Plantene er ømfintlige for håndtering og lagring kort tid etter kortdagsbehandling og må behandles forsiktig!

Vinterlagra planter tåler 'tøffere' behandling om våren enn KD-behandlede planter gjør om høsten

TRANSPORT OG MELLOMLAGRING

Foto: Inger S. Fløistad

Plantenes vitalitet må sikres hele veien fra planteskole til planteplass

- Tildekket transport!
- Kortest mulig transporttid
- Kjølebil anbefalt dersom mer enn et døgn i transport

FARE FOR FROSTTØRKE?

Foto: Kjersti Holt Hansen

Frosttørke etter planting okt. 2011 og mild og snøfattig mars 2012, Ringsaker.

Frosttørke oppstår når sola skinner på grønt bar mens jorda er delvis frossen

Fare for frosttørke når:

- Plantene ikke har fått rotfesta seg skikkelig før vinteren
- Solrik vårvinter
- Lite snødekke (SV-hellinger mest utsatt)

HØSTPLANTING OG FARE FOR OPPFROST

Spesielt på
finkornet jord og
ved små plugger
kan oppfrost være
en utfordring etter
høstplanting

OPPSUMMERING

- Høstplanting bidrar til bedre fordeling av plantearbeidet i sesongen
- Slipper vinterlagring på kjølelager
- Planting første høst vs. andre vår kan gi noen fordeler i forhold til snutebiller
- Vær OBS på områder som er utsatt for oppfrost eller frosttørke
- Vis omtanke ved transport og lagring